



Єднання
заради дії



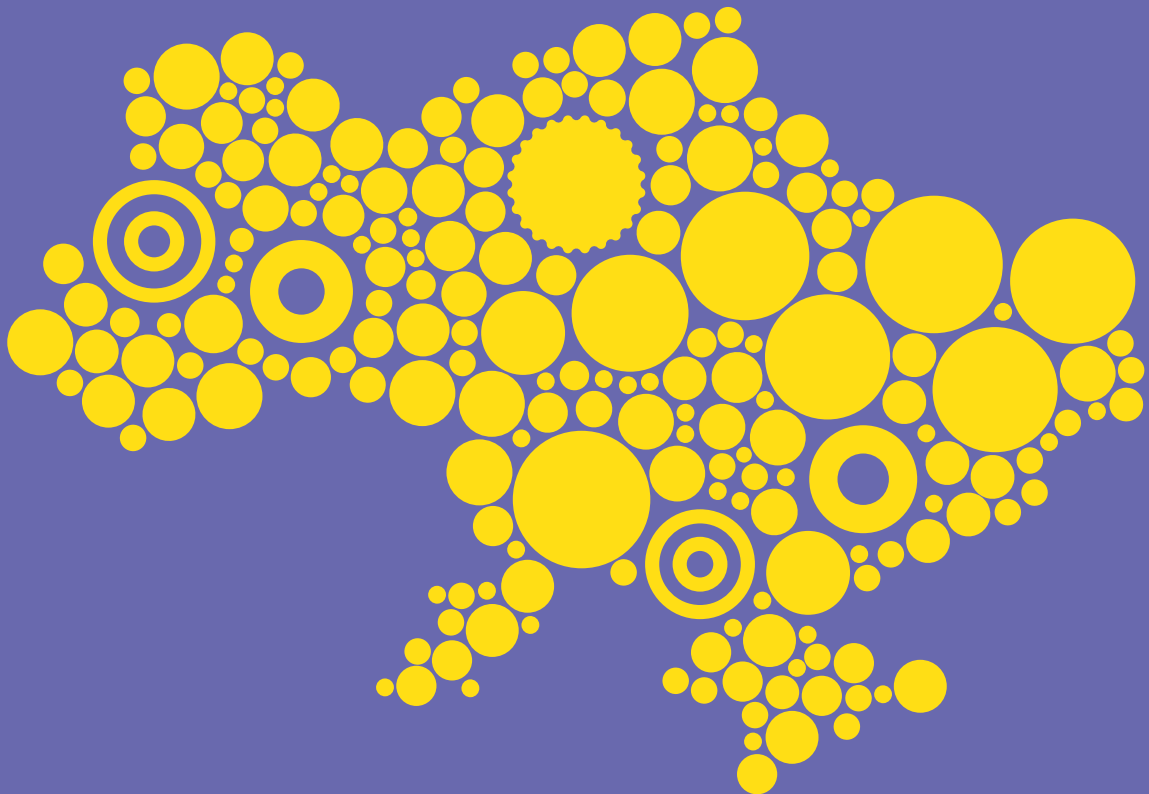
IREX



Міністерство
цифрової трансформації
України

Методичні матеріали щодо забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та цивільного населення, які постраждали від військової агресії РФ проти України

Механізм отримання державних допомог та пільг цивільним населенням під час воєнного стану



Матеріал розроблено в рамках програми «Єднання заради дії», що впроваджується IREX разом з БО «БФ «Стабілізуєшн суппорт сервісез» та за підтримки Державного департаменту США.

Вміст є виключною відповідальністю БО «БФ «ССС» і не обов'язково відображає погляди IREX або Державного департаменту США.



СКОРОЧЕННЯ:

Постанова № 457	постанова КМУ від 16.04.2022 року № 457 «Про підтримку окремих категорій населення, яке постраждало у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України»
Постанова № 332	Постанова Кабінету Міністрів України від 20.03.2022 р. № 332 «Деякі питання виплати допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам»
Постанова № 332	Порядок надання гуманітарної та іншої допомоги цивільному населенню в умовах воєнного стану в Україні, затверджений постановою КМУ № 220
Деокуповані населені пункти	населені пункти, які були тимчасово окуповані збройними формуваннями РФ, звільнені та в яких відновлено конституційний лад України
ЄБДВПО	Єдина інформаційна база даних про внутрішньо переміщених осіб.
ВПО	внутрішньо переміщені особи, інформація про яких міститься в ЄБДВПО
Цивільне населення	особи, які не беруть участі в бойових діях та не виконують жодних робіт воєнного характеру
Кошти	кошти, що надійшли в національній та іноземній валюті на поточний рахунок Мінсоцполітики, відкритий у Національному банку, від фізичних та юридичних осіб, резидентів і нерезидентів як благодійна пожертва, гуманітарна допомога, гранти та дарунки
Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад/військова адміністрація	виконавчі органи сільських, селищних, міських рад або військові адміністрації в розрізі населених пунктів, які відновили діяльність внаслідок здійснення заходів із деокупації території територіальної громади
Комісія	комісія з питань розподілу коштів для надання допомоги в умовах воєнного стану, створена Мінсоцполітики
РНОКПП	реєстраційний номер облікової картки платника податків
Разова грошова допомога	грошова допомога особам, які евакуюються з населених пунктів, розташованих у районах проведення воєнних (бойових) дій (можливих бойових дій), у безпечні райони, або які проживають у деокупованих населених пунктах, в разі якщо інформація про таких осіб не міститься в ЄБДВПО
Уповноважений орган, що здійснює виплати	виконавчі органи сільських, селищних, міських рад або військові адміністрації в розрізі населених пунктів, які відновили діяльність внаслідок здійснення заходів з деокупації території територіальної громади/АТ «Укрпошта»



ОСНОВНА ЧАСТИНА

Для цивільного населення в умовах воєнного стану в Україні передбачено можливість отримати грошову допомогу:

- на проживання для ВПО;
- від міжнародних організацій відповідно до визначених та закріплених домовленостей стосовно реалізації програм між центральним органом виконавчої влади та відповідною міжнародною організацією;
- встановлену виконавчими органами сільських, селищних, міських рад за рахунок власних коштів і благодійних надходжень додаткових гарантій щодо соціального захисту населення;
- особам, які евакуюються з населених пунктів, розташованих у районах проведення воєнних (бойових) дій (можливих бойових дій), у безпечні райони;
- особам, які проживають у деокупованих населених пунктах, в разі якщо інформація про таких осіб не міститься в ЄІБДВПО.

Також за рахунок коштів, що надійшли в національній та іноземній валюті на поточний рахунок Мінсоцполітики, цивільне населення в період воєнного стану має право на:

- задоволення продовольчих потреб;
- забезпечення одягом та взуттям, товарами першої необхідності, гігієнічними засобами;
- забезпечення медичними засобами;
- евакуацію/вивезення/переміщення з районів проведення воєнних (бойових) дій та небезпечних територій у безпечні місця;
- забезпечення гуманітарною допомогою;
- облаштування місць розміщення громадян, які у зв'язку з проведенням воєнних (бойових) дій залишили місце проживання/перебування (вимушеним переселенцям);
- інші заходи, спрямовані на підтримку.

Крім того особи, які проживають у населених пунктах, що перебувають у тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні), нарахування і виплата всіх належних соціальних виплат (пенсій, соціальних допомог, пільг та субсидій тощо) продовжуються в повному обсязі з урахуванням особливостей, визначених постановами КМУ:

- від 26.02.2022р. № 162 «Про особливості виплати та доставки пенсій, грошових допомог на період введення воєнного стану»;
- від 7.03.2022 р. № 214 «Деякі питання надання державної соціальної допомоги та пільг на період введення воєнного стану»;
- від 7.03.2022 р. № 215 «Про особливості нарахування та виплати грошових допомог, пільг та житлових субсидій на період дії воєнного стану».

Розмір отриманої грошової допомоги цивільному населенню не враховується під час обчислення сукупного доходу сім'ї для всіх видів соціальної допомоги, що надаються відповідно до законодавства, та не включається до розрахунку загального місячного (річного) оподаткованого доходу.



ГРОШОВІ ДОПОМОГИ ЦИВІЛЬНОМУ НАСЕЛЕННЮ (за винятком допомоги на проживання ВПО)

Першочергово Мінсоцполітики розподіляє наявні кошти між уповноваженими органами, що здійснюють виплати. За іншими напрямками кошти розподіляються за рішенням комісії.

Пріоритетними є пропозиції одержувачів коштів, в яких напрями мають соціальну значущість та передбачають надання допомоги більшій кількості людей.

У разі, коли одержувач коштів є бюджетною установою, кошти в національній валюті Мінсоцполітики перераховує на рахунки, відкриті в органах Казначейства за кодом бюджетної класифікації 25020200 «Надходження, що отримують бюджетні установи від підприємств, організацій, фізичних осіб та від інших бюджетних установ для виконання цільових заходів, у тому числі заходів з відчуження для суспільних потреб земельних ділянок та розміщених на них інших об'єктів нерухомого майна, що перебувають у приватній власності фізичних або юридичних осіб» для використання у встановленому порядку.

Пропозиції з відповідними документами або подання на виплату грошової допомоги цивільному населенню одержувачі допомоги, зокрема, виконавчі органи міських, районних, сільських, селищних рад, подають в електронній формі на електронну пошту: dopomoga033@ukr.net (dopomoga033@gmail.com).

Разова грошова допомога особам, які евакуюються

Розмір допомоги становить:

- 3000 грн – для осіб з інвалідністю та дітей;
- 2000 грн – для інших осіб.

Право на виплату мають особи, які евакуюються з населених пунктів, розташованих у районах проведення воєнних (бойових) дій (можливих бойових дій), у безпечні райони. Виняток складають особи, які отримують допомогу на проживання ВПО.

Дії отримувача допомоги

За отриманням допомоги такі особи звертаються до проміжного приймального пункту евакуації, розташованого на залізничному вокзалі.

Кошти виплачуються не пізніше наступного дня після прибуття.

Для отримання допомоги особа пред'являє:

- документ, що посвідчує особу/е-документ;
- РНОКПП (крім фізичних осіб, які відмовилися від прийняття такого номера і мають відмітку про це в паспорті);
- свідоцтво про народження дитини/е-свідоцтво про народження.

У разі відсутності відповідних документів у особи, якій надається грошова допомога, у відомості про виплату грошової допомоги цивільному населенню зазначаються дані документів двох осіб, що можуть підтвердити особу, яка отримує допомогу.



Методичні матеріали щодо забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та цивільного населення, які постраждали від військової агресії РФ проти України

Дії АТ «Укрпошта»

- Підготувати та подати подання на підставі інформації, отриманої від АТ «Укрзалізниця», за два робочих дні до дня проведення евакуації (відбуття евакуаційного потягу) та за формою, згідно з додатком 1 до Порядку, із зазначенням необхідної суми коштів та кількості осіб, яким передбачається грошова допомога.
- Провести виплати не пізніше наступного дня після прибуття отримувачів до проміжного, приймального пункту евакуації.
- Подати Мінсоцполітики протягом п'яти робочих днів після завершення виплат інформацію про виплату грошової допомоги цивільному населенню за формою, згідно з додатком 3 до Порядку, окремо за кожним поданням разом із відомостями про виплату такої допомоги в паперовій формі та в електронній формі у форматі Excel на електронних носіях. Або надати відомості в електронній формі у разі отримання їх в електронній формі від АТ «Укрзалізниця».
- У разі виникнення залишку коштів, протягом п'яти робочих днів після подання інформації про виплату грошової допомоги цивільному населенню повернути їх на поточний рахунок Мінсоцполітики, відкритий у Національному банку.

Разова грошова допомога особам, які проживають у деокупованих населених пунктах

Право на виплату мають особи, які проживають у деокупованих населених пунктах.

Виняток складають особи, які отримують допомогу на проживання ВПО.

Розмір допомоги становить:

3000 грн – для осіб з інвалідністю та дітей;

2000 грн – для інших осіб.

Дії отримувача допомоги

За отриманням допомоги такі особи звертаються протягом 10 календарних днів після відновлення діяльності внаслідок здійснення заходів з деокупації територіальної громади до виконавчого органу сільської, селищної, міської ради/військової адміністрації.

Кошти виплачуються протягом п'яти робочих днів з дня їх надходження.

Для отримання допомоги особа пред'являє:

- документ, що посвідчує особу/е-документ;
- РНОКПП (крім фізичних осіб, які відмовилися від прийняття такого номера і мають відмітку про це в паспорті);
- свідоцтво про народження дитини/е-свідоцтво про народження.

Якщо у особи, якій надається грошова допомога, відсутні відповідні документи, у відомості про виплату грошової допомоги цивільному населенню зазначаються дані документів двох осіб, що можуть підтвердити особу, яка отримує допомогу.



Дії виконавчого органу сільської, селищної, міської ради/військової адміністрації

Проведення виплат рекомендуємо реалізовувати наступним чином:

1. протягом десяти календарних днів після відновлення своєї діяльності внаслідок здійснення заходів з деокупації територіальної громади – надати до Мінсоцполітики офіційними каналами зв'язку подання за формою, згідно з Додатком 1 до Постанови 220, із зазначенням необхідної суми коштів та кількості осіб, яким передбачається грошова допомога.

В поданні зазначається орієнтовна кількість мешканців населеного пункту/громади, які потребують грошової допомоги за категоріями передбаченими в Порядку (особи з інвалідністю, діти та інші особи).

2. Протягом одного робочого дня після отримання та погодження Мінсоцполітики подання виконавчий орган сільської, селищної, міської ради/військової адміністрації отримує від Мінсоцполітики кошти для виплати грошової допомоги цивільному населенню на свій розрахунковий рахунок.

Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад/військові адміністрації виплачують грошову допомогу готівкою відповідно до Відомості (додаток 2 до Порядку) – мешканцям відповідної територіальної громади протягом п'яти робочих днів з дня отримання коштів на свій розрахунковий рахунок від Мінсоцполітики.

3. Дані документів, які пред'являє отримувач, вносяться до Відомості про виплату грошової допомоги цивільному населенню (додаток 2 до Порядку 220).

Якщо у особи, якій надається грошова допомога, відсутні відповідні документи, у Відомості про виплату грошової допомоги цивільному населенню зазначаються дані документів двох осіб, що можуть підтвердити особу, яка отримує допомогу.

4. Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад/військові адміністрації протягом п'яти робочих днів після завершення виплат мають подати Мінсоцполітики інформацію про виплату грошової допомоги цивільному населенню за формою, згідно з додатком 3 до Порядку 220, окремо за кожним поданням разом із відомостями про виплату такої допомоги у паперовій формі та в електронній формі у форматі Excel на електронних носіях.

В цьому документі зазначається про залишок невиплачених коштів.

Варто зауважити, що грошова допомога цивільному населенню, яке проживає у деокупованих населених пунктах, не надається, якщо особа отримує допомогу на проживання ВПО, передбачену Порядком 332.

У разі встановлення факту отримання особою грошової допомоги цивільному населенню відповідно до Порядку 220 та допомоги на проживання ВПО, передбаченої Порядком 332, така особа зобов'язана повернути грошову допомогу цивільному населенню протягом 10 робочих днів із дня виявлення факту подвійного отримання коштів на поточний рахунок виконавчих органів сільських, селищних, міських рад/військових адміністрацій.

Зі свого боку виконавчий орган сільської, селищної, міської ради/військова адміністрація на наступний робочий день після надходження коштів від особи на свій поточний рахунок повертає їх на поточний рахунок Мінсоцполітики у Національному банку України.



Методичні матеріали щодо забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та цивільного населення, які постраждали від військової агресії РФ проти України

Грошові виплати від міжнародних організацій

Проекти, які передбачають виплати цивільному населенню, реалізуються в рамках спільної роботи Мінсоцполітики та окремих агенції ООН, як-от Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ), Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ), Всесвітня продовольча програма (ВПП), Міжнародна організація RED ROSE, Міжнародна організація з міграції (МОМ), Місія Міжнародного Комітету Червоного Хреста в Україні та Товариство Червоного Хреста України.

Для отримання грошових виплат від міжнародних організацій, відповідно до визначених та закріплених домовленостей між центральним органом виконавчої влади та відповідною міжнародною організацією стосовно реалізації програм, особи можуть подати заявку на отримання допомоги, заповнивши форму на інформаційній платформі «єДопомога» (edopomoga.gov.ua) та, в разі технічної реалізації, засобами Єдиного державного веб-порталу електронних послуг, зокрема з використанням мобільного додатка порталу Дія.

Під час заповнення заявки заявник має зазначити:

- категорію (ВПО, особа з інвалідністю, пенсіонер, тощо);
- ПІБ;
- РНОКПП (крім осіб, які відмовилися і мають відповідну позначку в паспорті);
- адресу зареєстрованого та фактичного місця проживання;
- номер телефону;
- номер банківського рахунка в форматі IBAN.

На підставі поданої заявки Міністерство соціальної політики проводить верифікацію даних, зазначених особою в заявці, з даними, які містяться у базах даних державного підприємства «Інформаційно-обчислювальний центр Міністерства соціальної політики», формує переліки осіб з числа найбільш вразливих категорій і передає їх міжнародній організації, що погодилася на реалізацію програми з надання грошових виплат.

Далі міжнародна організація приймає рішення щодо фінансування визначеної категорії заявників на допомогу, відповідальні особи передають переліки цих заявників. Міжнародна організація обробляє заявки згідно з власними внутрішніми положеннями.

Про статус заявки можна дізнатися на платформі єДопомога, для цього отримувач має:

1. Перейти за посиланням <https://aid.edopomoga.gov.ua>.
2. Натиснути кнопку «Перевірка статусу заявки».
3. Вказати РНОКПП.
4. Вказати номер телефону.
5. Натиснути кнопку «Перевірити статус».
6. Після цього на екрані з'явиться одна з відповідей:
 - «Заявка не знайдена» (це означає, що заявка не надсилалася через платформу єДопомога).
 - «Ваша заявка в процесі верифікації» (це означає, що заявка передана до Єдиної інформаційної системи соціальної сфери Мінсоцполітики та наразі відбувається перевірка правильності поданих даних, ідентифікація особи та належність до вказаних соціальних статусів).
 - «Ваша заявка успішно верифікована» (це означає, що вказані в заявці персональні дані та соціальні статуси підтверджено).



Методичні матеріали щодо забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та цивільного населення, які постраждали від військової агресії РФ проти України

- «Ваша заявка не пройшла верифікацію» (це означає, що вказані в заявці статуси не відповідають наявній інформації Мінсоцполітики). Вам необхідно звернутися до органів соціального захисту для актуалізації статусу. Після актуалізації у вас буде можливість подати виправлену заявку знову.
- «Ваша заявка містить помилки» (це означає, що в заявці допущені помилки, тож потрібно її додатково перевірити). Після цього у вас буде можливість подати виправлену заявку знову.
- «Заявка знаходиться в очікуванні на виплату від міжнародних організацій» (це означає, що заявка успішно пройшла верифікацію та її передадуть міжнародним організаціям за умови відповідності соціальної категорії (статусу) заявника до умов виплат, які визначають міжнародні організації).

В подальшому, коли міжнародні організації отримують заявку, її статуси можуть змінюватися – за їхнім запитом та в разі підтвердження готовності здійснити виплату.

Повноваження та обов'язки комісії з питань розподілу коштів для надання допомоги в умовах воєнного стану, утвореної Мінсоцполітики

Комісія здійснює розподіл коштів на підставі пропозицій, поданих одержувачами цих виплат за формою, згідно з додатком 4 до Порядку та фінансовим обґрунтуванням фактичної потреби в коштах за кожним напрямом.

Персональний склад комісії затверджує Мінсоцполітики.

Головою комісії є заступник Міністра соціальної політики.

Засідання комісії веде голова, а за його відсутності – заступник голови.

Формою роботи комісії є засідання, регламент роботи якого визначає голова комісії. Засідання можуть проходити в режимі аудіо- чи відеоконференції.

Голова комісії (за його відсутності – заступник голови) може прийняти рішення про проведення засідання комісії у режимі реального часу з використанням відповідних технічних засобів, зокрема через Інтернет, або про участь члена комісії у засіданні в такому режимі.

Засідання комісії є правомочним, якщо на ньому присутні не менше, ніж дві третини її складу.

Рішення комісії оформляється протоколом, який підписують головуючий та секретар.

Організаційне забезпечення роботи комісії здійснює її секретар, який бере участь у засіданнях комісії без права голосу.

Рішення комісії приймаються більшістю голосів її членів, які беруть участь у засіданні та мають право голосу. У разі рівного розподілу голосів остаточне рішення приймає головуючий.

Комісія приймає рішення щодо розподілу коштів у межах ресурсів, наявних на поточному рахунку Мінсоцполітики, відкритому в Національному банку.

Рішення комісії щодо розподілу коштів є підставою для перерахування Мінсоцполітики коштів з поточного рахунку Мінсоцполітики, відкритого у Національному банку, на рахунки одержувачів коштів.



Методичні матеріали щодо забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та цивільного населення, які постраждали від військової агресії РФ проти України

Для написання цього розділу було проведено аналіз та використано визначення, зазначені в наступних джерелах:

- Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України»;
- Конвенція про захист цивільного населення;
- Закон України «Про гуманітарну допомогу»;
- Постанова КМУ від 16.04.2022 року № 457 «Про підтримку окремих категорій населення, яке постраждало у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України»;
- Порядок надання гуманітарної та іншої допомоги цивільному населенню в умовах воєнного стану в Україні, затверджений постановою КМУ № 220.

